

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2017. gada 4. oktobris)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru Regulu (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), un Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza attiecībā uz CDP atļauju piešķiršanā iesaistītajām procedūrām un iestādēm un trešo valstu CDP atzīšanas prasībām

(CON/2017/39)

(2017/C 385/03)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) attiecīgi 2017. gada 22. augustā un 2017. gada 15. septembrī saņēma Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Parlamenta lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru Regulu (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), un Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza attiecībā uz centrālo darījuma partneru (CDP) atļauju piešķiršanā iesaistītajām procedūrām un iestādēm un trešo valstu CDP atzīšanas prasībām ⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā regula”).

ECB kompetence sniegt atzinumu balstās Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktā un 282. panta 5. punktā, jo ierosinātajā regulā ir normas, kas skar: 1) Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) pamatuzdevumus noteikt un īstenot Savienības monetāro politiku, un veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību saskaņā ar Līguma 127. panta 2. punkta pirmo un ceturto ievilkumu; 2) ECBS uzdevumu sniegt atbalstu kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti, saskaņā ar Līguma 127. panta 5. punktu un 3) ECB saskaņā ar Līguma 127. panta 6. punktu uzticētos uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ievērojot Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 1. pantā noteiktos ierobežojumus ⁽²⁾. ECB Padome ir pieņēmusi šo atzinumu saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

Vispārīgi apsvērumi

ECB stingri atbalsta Komisijas priekšlikumā pausto iniciatīvu stiprināt ECBS dalībnieku kā finanšu instrumentu, kuru klīringu veic CDP, valūtas emisijas centrālo banku lomu Savienības CDP uzraudzības procesā un trešo valstu CDP atzīšanā. ECB ļoti atzinīgi vērtē un atbalsta priekšlikumu, ka Eurosistēmai kā euro emisijas centrālajai bankai būtu jāieņem lielāka loma attiecībā uz Savienības un trešo valstu CDP. Tas ir pamatoti, ņemot vērā risku, ko slikti funkcionējošs CDP, vai noteiktas CDP veiktas darbības riska pārvaldības jomā, varētu radīt pamatuzdevumiem, kas jāveic ar Eurosistēmas palīdzību, jo īpaši, definējot un īstenojot Savienības monetāro politiku un veicinot maksājumu sistēmu raitu darbību. Šie riski varētu ietekmēt Eurosistēmas galvenā uzdevuma nodrošināt cenu stabilitāti saskaņā ar Līguma 127. panta 1. punktu sasniegšanu.

Traucējumi CDP darbībā Eurosistēmas galveno mērķi var ietekmēt vairākos veidos. Piemēram, šādi traucējumi var ietekmēt euro zonas kredītiestāžu likviditātes pozīciju, potenciāli traucējot euro zonas maksājumu sistēmu vienmērīgai

⁽¹⁾ COM(2017) 331 final.

⁽²⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

darbībai. Tas varētu izraisīt pieprasījuma pēc centrālo banku likviditātes palielināšanos un iespējams radīt grūtības Euro-sistēmas vienotas monetārās politikas īstenošanā. Turklāt šādi traucējumi var ietekmēt tādu finanšu tirgus segmentu darbību, kuriem ir būtiska nozīme monetārās politikas transmisijā, tostarp euro denominētus tirgus vērtspapīru finansēšanas darījumiem un procentu likmju atvasinātajiem līgumiem.

Sagaidāms, ka nozīmīgi notikumi globālā un Eiropas līmenī palielinās riskus, kurus CDP rada maksājumu sistēmu raitai darbībai un vienotas monetārās politikas īstenošanai. Pirmkārt, centrālais klīrings arvien vairāk tiek veikts pāri robežām, un tas kļuvis sistēmiski nozīmīgs. Tādēļ Komisija jau sniegusi priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par centrālo darījumu partneru atvēršanos un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 un (ES) 2015/2365⁽¹⁾. Otrkārt, Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības ievērojami ietekmēs Eurosistēmas spēju veikt tās uzdevumus, kā euro emisijas centrālajai bankai. Pašlaik daži CDP, kas kas reģistrēti Apvienotajā Karalistē veic euro denominētu darījumu klīringu ievērojamā apjomā. Tādējādi nozīmīgi traucējumi, kas ietekmē lielu Apvienotās Karalistes CDP, var ievērojami ietekmēt euro stabilitāti. Eurosistēmas spēju kontrolēt un pārvaldīt Apvienotās Karalistes CDP radītos riskus negatīvi ietekmēs tas, ka uz Apvienotās Karalistes CDP vairs neattieksies Savienības centrālo darījuma partneru normatīvais un uzraudzības regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012⁽²⁾.

Ierosinātā regula Eurosistēmai kā euro emisijas centrālajai bankai paredz lielāku nozīmi regulējumā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012. Lai nodrošinātu, ka Eurosistēma var veikt šo uzdevumu, ir ārkārtīgi svarīgi, ka tai ir atbilstošas pilnvaras saskaņā ar Līgumu un Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem (turpmāk – “ECBS Statūti”). Šī iemesla dēļ, grozot ECBS Statūtu 22. pantu, ECB jāpiešķir pilnvaras apstiprināt tiesību aktus attiecībā uz finanšu instrumentu klīringa sistēmām un jo īpaši CDP, Regulatīvo pilnvaru uzticēšana ECB neierobežo ECBS Statūtu 12. panta 1. punktu, kurā noteikts, ka “neskarot šo pantu, ECB, lai veiktu darījumus, kas ietilpst ECBS uzdevumos, vērsas pēc palīdzības nacionālajās centrālajās bankās (NCB), ciktāl tā to atzīst par iespējamu un lietderīgu”. Tas ietver Eurosistēmas kā euro emisijas centrālās bankas uzdevumus. Tādēļ ECB 2017. gada 22. jūnijā pieņēma Eiropas Centrālās bankas Ieteikumu ECB/2017/18⁽³⁾.

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto regulu, konkrēti redakcionālie priekšlikumi ir izklāstīti atsevišķā tehniskā darba dokumentā, kuram pievienots attiecīgs paskaidrojuma teksts. Tehniskais darba dokuments ir pieejams angļu valodā ECB interneta vietnē.

Īpaši apsvērumi

1. Balststiesības uzraudzības kolēģijās

- 1.1. Kā ECB iepriekš norādījusi attiecībā uz kolēģijām, ja ECB vai NCB kolēģijā pārstāv Eurosistēmas centrālās bankas, kuras kopā veido euro “emisijas centrālo banku”, un ECB veic kredītiestāžu, kuras ir nozīmīgas CDP klīringa dalībnieces, prudenciālo uzraudzību, būtu jāpiešķir atsevišķas balststiesības abu minēto funkciju izpildītājiem. Tajā pašā reizē ECB uzsvēra arī to, ka šīs divas funkcijas ir nošķirtas, kā tas atspoguļots juridiskajā un funkcionālajā ECB monetārās politikas un uzraudzības funkciju nodalījumā⁽⁴⁾. Tādēļ ECB ļoti atzinīgi vērtē to, ka ierosinātajā regulā šis jautājums noregulēts, nodrošinot šīm divām funkcijām paredzētas atsevišķas balststiesības.

⁽¹⁾ COM(2016) 856 final.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

⁽³⁾ Ieteikums ECB/2017/18 (2017. gada 22. jūnijs) Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 22. pantu (OV C 212, 1.7.2017., 14. lpp.).

⁽⁴⁾ Sk. 2.1.2. punktu Eiropas Centrālās bankas Atzinumā CON/2017/38 (2017. gada 20. septembris) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par centrālo darījumu partneru atvēršanos un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 un (ES) 2015/2365 (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Visi ECB atzinumi ir publicēti ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu. Sk. arī ECB viedokli, kas pausts ECB 2015. gada 2. septembra atbildē uz Komisijas rīkoto apspriešanos par Eiropas Tirgus infrastruktūras regulas pārskatīšanu, pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

1.2. Tādēļ ECB atzinīgi vērtē ierosinātās regulas noteikumus, ar kuriem groza Regulas (ES) Nr. 648/2012 attiecīgos noteikumus. Pirmkārt, Regulas (ES) Nr. 648/2012 18. panta 2. punkts grozīts, lai noteiktu, ka kolēģijā, cita starpā, iekļauti a) CDP izpildesijas pastāvīgie locekļi; b) kompetentās iestādes, kuru pienākums ir uzraudzīt tādu CDP kliringa dalībniekus, kuri veic uzņēmējdarbību trīs dalībvalstīs ar lielākajām iemaksām CDP saistību neizpildes fondā, tostarp attiecīgos gadījumos ECB saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013⁽¹⁾; un c) centrālās bankas, kas emitē nozīmīgākās Savienības valūtas, kurās denominēti finanšu instrumenti, kuriem veic kliringu. Otrkārt, Regulas (ES) Nr. 648/2012 19. panta 3. punkts grozīts, lai norādītu, ka, ja ECB ir kolēģijas loceklis saskaņā ar tās pašas regulas 18. panta 2. punkta dažādiem punktiem, tai būs ne vairāk kā divas balsis kolēģijās, kurās ir ne vairāk kā 12 locekļi, un ne vairāk kā trīs balsis kolēģijās, kurās ir vairāk nekā 12 locekļi⁽²⁾.

2. Prasība saņemt emisijas centrālās bankas piekrišanu attiecībā uz noteiktiem lēmumu projektiem

2.1. Ierosinātajā regulā paredzēts, ka kompetentās iestādes lēmumu projektus par Savienības CDP iesniedz attiecīgajām emisijas centrālajām bankām pirms tiek pieņemti lēmumi par atļaujas piešķiršanu un atsaukšanu, pakalpojumu paplašināšanu, kā arī prudenciālajām prasībām attiecībā uz likviditātes riska kontroli, nodrošinājuma prasībām, norēķiniem un sadarbības mehānismu apstiprināšanu⁽³⁾. Kompetentajām iestādēm jāsaņem attiecīgās centrālās bankas piekrišana attiecībā uz jebkuru šo lēmumu aspektu, kas attiecas uz centrālās bankas monetārās politikas uzdevumu izpildi. Ja emisijas centrālā banka ierosina grozījumus, kompetentā iestāde var pieņemt tikai lēmumu ar grozījumiem; un, ja emisijas centrālā banka iebilst pret lēmuma projektu, kompetentā iestāde lēmumu var nepieņemt. Tāpat ierosinātajā regulā paredzēts, ka attiecībā uz atzītiem 2. līmeņa trešo valstu CDP, Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) lēmumu projekti jāiesniedz emisijas centrālajā bankā pirms lēmumu pieņemšanas attiecībā uz likviditātes riska kontroli, nodrošinājuma prasībām, norēķiniem, sadarbības mehānismu apstiprināšanu, kā arī maržas prasībām⁽⁴⁾. EVTI tāpat jāsaņem attiecīgās centrālās bankas piekrišana attiecībā uz jebkuru šo lēmumu aspektu, kas attiecas uz centrālās bankas monetārās politikas uzdevumu izpildi. Ja emisijas centrālā banka ierosina grozījumus, EVTI var pieņemt tikai lēmumu ar grozījumiem; un, ja emisijas centrālā banka iebilst pret lēmuma projektu, EVTI lēmumu var nepieņemt. ECB ļoti atzinīgi vērtē saskaņā ar ierosināto regulu emisijas centrālajām bankām paredzēto lomu, kas ECBS dalībniekiem ļaus jēgpilni un efektīvi iesaistīties lēmumu pieņemšanā par jautājumiem, kas tieši attiecas uz ECBS pamatuzdevumiem saskaņā ar Līgumiem un tās galvenā mērķa sasniegšanu, nodrošinot cenu stabilitāti. ECB šajā jautājumā ir vairāki komentāri.

2.2. Pirmkārt, gadījumos, kuros ierosinātā regula precizē, ka emisijas centrālās bankas piekrišana jāsaņem "attiecībā uz jebkuru minēto lēmumu aspektu, kas attiecas uz to uzdevumu veikšanu monetārās politikas īstenošanai", jāuzsver, ka ar šo frāzi paredzēts precizēt monetārās politikas kontekstu, kurā attiecīgās emisijas centrālās bankas veic savas funkcijas, un mērķi, kuru šī funkcija īsteno. Tāpat tas attiecas uz trešo valstu 2. līmeņa CDP atbilstību emisijas centrālās bankas prasībām, "veicot savus uzdevumus monetārās politikas īstenošanai"⁽⁵⁾. Šī frāze jāinterpretē saistībā ar ierosinātās regulas 7. apsvērumu. Jāuzsver, ka šī frāze nav paredzēta ne tam, lai piešķirtu kompetentajām iestādēm vai EVTI rīcības brīvību noteikt, vai jāsaņem centrālās emisijas bankas piekrišana noteiktiem lēmumu projektiem, ne tam, lai piešķirtu rīcības brīvību attiecībā uz to, vai jāņem vērā emisijas centrālās bankas ierosinātie grozījumi vai iebildumi pret lēmuma projektu. Šajā sakarā jāatzīmē, ka Eurosistēmai ir plaša rīcības brīvība noteikt un īstenot monetāro politiku. To ir atzinusi Eiropas Savienības Tiesa⁽⁶⁾, un tas ir ļoti svarīgi, lai nodrošinātu ECB un NCB neatkarību saskaņā ar Līguma 130. pantu. Skaidrības un juridiskās noteiktības dēļ ierosinātajā regulā jāiekļauj jauns apsvēruma, kurā atspoguļots šis viedoklis.

2.3. Otrkārt, attiecībā uz kuriem lēmumu projektiem būtu jāattiecas emisijas centrālās bankas piekrišanai, ECB uzskata, ka ierosinātajai regulai būtu jānodrošina emisijas centrālās bankas iesaistīšanās attiecībā uz turpmāk tekstā izklāstītajiem galvenajiem CDP riska pārvaldības aspektiem. ECB uzskata, ka attiecībā uz ES un trešo valstu CDP emisijas centrālās bankas piekrišana būtu jālīdz ar attiecībā uz lēmumu projektiem, kas pieņemti attiecībā uz CDP maržas prasībām (41. pants). Tas ir svarīgi emisijas centrālajai bankai, jo ir būtiska saikne starp likviditātes riska pārvaldību, kas ir emisijas centrālās bankas uzmanības centrā, un maržas procedūrām, ko piemēro CDP. Piemēram, kārtība,

⁽¹⁾ Sk. ierosinātās regulas 2. panta 3. punktu.

⁽²⁾ Sk. ierosinātās regulas 2. panta 4. punktu.

⁽³⁾ Ierosinātās regulas 2. panta 7. punkts pievieno jaunu 21.a panta 2. punktu.

⁽⁴⁾ Ierosinātās regulas 2. panta 10. punkts pievieno jaunu 25.b panta 2. punktu.

⁽⁵⁾ Ierosinātās regulas 2. panta 9. punkts iekļauj jaunu 25. panta 2.b punkta b) apakšpunktu.

⁽⁶⁾ 68. punkts lietā *Gauweiler and others*, C-62/14, ECLI:EU:C:2015:400; un 68. punkts lietā *Accorinti and Others/ECB*, T-79/13, ECLI:EU:T:2015:756.

kas attiecas uz dienas maržas iekasēšanu, ievērojami ietekmē CDP spēju iegūt līdzekļus, lai izpildītu savas likviditātes vajadzības, pienākot to termiņam. Maržas procesiem un procedūrām, tostarp noteikumiem par maržas līmeņa korekciju tirgus stresa laikā, var būt arī nozīmīga ietekme procikliskuma kontekstā: nepareizas pārvaldības gadījumā tie var radīt nopietnu likviditātes spiedienu attiecībā uz klīringa dalībniekiem, kas potenciāli var kavēt emisijas centrālo banku spēju īstenot monetārās politikas uzdevumus.

Turklāt ierosinātajā regulā būtu jāparedz, ka emisijas centrālās bankas piekrišana ir vajadzīga, lai pieņemtu lēmumus par modeļu pārskatīšanu, stresa testēšanu un atpakaļejošām pārbaudēm, lai apstiprinātu modeļus un parametrus, ko CDP ir pieņēmis, lai aprēķinātu savas maržas prasības, saistību neizpildes fonda iemaksas, nodrošinājuma prasības un citus riska kontroles pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 49. pantu. Tas ir svarīgi emisijas centrālajai bankai, jo lēmumi saskaņā ar 49. pantu var tieši ietekmēt to, kā CDP ievēro Regulā (ES) Nr. 648/2012 noteiktās procedūras un pamatprasības, attiecībā uz kurām emisijas centrālajai bankai pretējā gadījumā ir jāsniedz sava piekrišana. Piemēram, CDP stresa testēšanas metodoloģijas izmaiņām attiecībā uz tā nodrošinājuma prasību atbilstību būtu tieša ietekme uz CDP pienākumu ievērošanu attiecībā uz nodrošinājumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 46. pantu.

Atsevišķajā tehniskajā darba dokumentā, kas pievienots šim atzinumam, ECB izklāstījusi konkrētus redakcionālus priekšlikumus par to lēmumu veidiem, attiecībā uz kuriem būtu jāprasa emisijas centrālās bankas piekrišana.

2.4. Treškārt, ECB norāda, ka kompetentajām iestādēm ir noteikta rīcības brīvība attiecībā uz to, vai CDP ierosinātām izmaiņām būtu jāpieņem lēmumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 15. pantu par darbības un pakalpojumu paplašināšanu, uz kuriem neattiecas sākotnējā atļauja, vai lēmumi saskaņā ar 49. pantu attiecībā uz modeļu pārskatīšanu, stresa testēšanu un atpakaļejošām pārbaudēm. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka CDP ierosinātās izmaiņas neietver uzņēmējdarbības paplašināšanu par "papildu pakalpojumiem vai darbībām" vai nav "nozīmīgas izmaiņas" modeļos un parametros, uz šādām izmaiņām neattiecas lēmumi saskaņā ar 15. un 49. pantu. Lai izveidotu kopēju Savienības uzraudzības kultūru un nodrošinātu konsekventu uzraudzības praksi, EVTI nesn publicēja atzinumu⁽¹⁾ par kopējiem rādītājiem attiecībā uz papildu produktiem un pakalpojumiem saskaņā ar 15. pantu un nozīmīgām izmaiņām saskaņā ar 49. pantu. ECB uzskata, ka EVTI atzinumā izklāstīto kritēriju ievērošana būs būtiska, lai nodrošinātu attiecīgo emisijas centrālo banku piekrišanu visos gadījumos, kuros šāda piekrišana nepieciešama. Tādēļ ECB ierosina noteikt, ka EVTI sniegtie norādījumi par šo pantu interpretāciju ir saistoši. Šajā nolūkā EVTI tie būtu jāizstrādā kā regulatīvo tehnisko standartu projekts, kuru Komisijas pēc tam pieņems deleģētā akta veidā. Šajā nolūkā ECB konkrētie redakcionālie priekšlikumi izteikti šim atzinumam pievienotajā atsevišķajā tehniskajā darba dokumentā.

3. Pārskatīšana un izvērtēšana

3.1. Ierosinātā regula groza Regulas (ES) Nr. 648/2012 21. pantu, lai noteiktu, ka kompetentās iestādes sadarbībā ar EVTI pārskatīs pasākumus, stratēģijas, procesus un mehānismus, kurus CDP īsteno, lai atbilstu Regulai (ES) Nr. 648/2012, un izvērtēs riskus, kuriem CDP pakļauti vai varētu būt pakļauti. Grozītais 21. pants arī nosaka, ka uz CDP attieksies pārbaudes uz vietas, kurās aicinās piedalīties EVTI darbiniekus. Turklāt kompetentajai iestādei ir pienākums nosūtīt EVTI jebkuru no CDP saņemto informāciju un pieprasīt attiecīgajam CDP jebkuru EVTI lūgto informāciju, ko kompetentā iestāde nevar sniegt pati.

3.2. Ar ierosināto regulu grozītais pārskatīšanas un izvērtēšanas process būs būtisks, lai nodrošinātu, ka CDP pastāvīgi atbilst Regulai (ES) Nr. 648/2012. ECB uzskata, ka apspriešanās ar emisijas centrālo banku pārskatīšanas un izvērtēšanas procesā, ja kompetentā iestāde to uzskata par vajadzīgu, lai nodrošinātu, ka emisijas centrālā banka var pildīt savas funkcijas saskaņā ar ierosināto regulu, būs svarīgs papildinājums 21.a panta 2. punktā noteiktajām prasībām. Spēja piedalīties pārskatīšanā, ko sadarbībā ar EVTI veic kompetentās iestādes, ļauj emisijas centrālajai bankai nodrošināt, ka CDP nerada risku Eurosistēmas pamatuzdevumu izpildei saskaņā ar Līgumiem, kā arī tās galvenajam mērķim nodrošināt cenu stabilitāti.

⁽¹⁾ ESMA Opinion of 15 November 2016 on common indicators for new products and services under Article 15 and for significant changes under Article 49 of EMIR (ESMA/2016/1574), kas pieejams EVTI interneta vietnē www.esma.europa.eu.

3.3. Atsevišķajā tehniskajā darba dokumentā, kas pievienots šim atzinumam, ECB izklāstījusi konkrētus redakcionālus priekšlikumus par apspriešanos ar emisijas centrālo banku pārskatīšanas un izvērtēšanas procesā saskaņā ar 21. pantu.

4. ECB padomdevējas loma attiecībā uz deleģēto un īstenošanas aktu projektiem

4.1. Jāatgādina, ka Komisijas deleģēto un īstenošanas aktu projekti uzskatāmi par "ierosinātiem Savienības aktiem" Līguma 127. panta 4. punkta un 282. panta 5. punkta nozīmē. Gan deleģētie, gan īstenošanas akti ir Savienības tiesību akti. Ar ECB savlaicīgi jāapspriežas par visiem Savienības aktu projektiem, t.sk. deleģēto un īstenošanas aktu projektiem, kuri ir tās kompetences jomā. Pienākums apspriesties ar ECB tika precizēts Eiropas Kopienas tiesas spriedumā lietā *Komisija/ECB* ⁽¹⁾, atsaucoties uz ECB funkcijām un zināšanām. Ņemot vērā, ka drošas un efektīvas finanšu tirgus infrastruktūras, jo īpaši finanšu instrumentu kliringa sistēmas, ir būtiskas, lai ECBS pamatuzdevumu izpildei saskaņā ar Līguma 127. panta 2. punktu un tās galvenā mērķa nodrošināt cenu stabilitāti saskaņā ar Līguma 127. panta 1. punktu sasniegšanai, ar ECB pienācīgi jāapspriežas par deleģētajiem un īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012. Lai gan pienākums apspriesties ar ECB izriet tieši no Līguma, precizitātes nodrošināšanai šī prasība būtu jāatspoguļo arī ierosinātās regulas apsvērumā. Ņemot vērā deleģēto un īstenošanas aktu nozīmi, kas ir daļa no Savienības finanšu pakalpojumu tiesību aktu izstrādes, ECB pildīs padomdevēja lomu ECB kompetencē esošajos jautājumos, pilnībā ņemot vērā šo aktu pieņemšanas termiņus un nepieciešamību nodrošināt īstenošanas tiesību aktu raitu pieņemšanu ⁽²⁾.

4.2. Turklāt attiecībā uz vairākiem ierosinātās regulas elementiem ne tikai apspriešanās ar ECB, bet arī attiecīgo ECBS dalībnieku iesaistīšana regulatīvo un īstenošanas tehnisko standartu un deleģēto un īstenošanas aktu projektu izstrādē agrīnā stadijā varētu būt īpaši noderīgi un būtu jāparedz īpaši.

4.3. Pirmkārt, vairāki ierosinātās regulas noteikumi attiecas uz emisijas centrālo banku. Kā minēts 2. punktā, tas ietver noteikumus, kuros prasīta emisijas centrālās bankas piekrišana noteiktiem lēmumiem, kurus pieņem kompetentās iestādes vai EVTI. Turklāt, noteikumi atsaucas uz gadījumiem, kuros emisijas centrālajai bankai EVTI jāiesniedz rakstisks apstiprinājums par to, ka 2. līmeņa trešās valsts CDP atbilst visām prasībām, ko nosaka minētā emisijas centrālā banka ⁽³⁾, un gadījumiem, kuros EVTI, vienojoties ar attiecīgo emisijas centrālo banku, secina, ka CDP ir "būtiski sistēmiski nozīmīgs" ⁽⁴⁾. Lai noteiktu, kurai emisijas centrālajai bankai būtu jāpiedalās, ierosinātajā regulā ir atsaucas uz Regulas (ES) Nr. 648/2012 18. panta 2. punkta h) apakšpunktu, kurā noteikts, ka kolēģiju veidos "finanšu instrumentu, kuriem veic kliringu, nozīmīgāko Savienības valūtu emisijas centrālās bankas". Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētu aktu, pamatojoties uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko izstrādājusi EVTI, precizējot nosacījumus, saskaņā ar kuriem Savienības valūtas, kas minētas 18. panta 2. punkta h) apakšpunktā, uzskatāmas par nozīmīgākajām. Attiecīgi 2013. gadā tā pieņēma Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 876/2013 ⁽⁵⁾, kas tagad varētu būt jāpārskata un jāatjaunina, lai nodrošinātu pienācīgu ārpus euro zonas dalībvalstu valūtu emisijas centrālo banku līdzdalību, ņemot vērā sekas, kuras šādām valūtām varētu radīt traucējumi CDP darbībā. EVTI regulatīvo tehnisko standartu projektu izstrādē šajā nolūkā būtu jāveic ciešā sadarbībā ar attiecīgajiem ECBS dalībniekiem. Turklāt deleģētais akts būtu jāpieņem tikai pēc oficiālas apspriešanās ar ECB. ECB tāpat iesaka juridiskās noteiktības dēļ atsauci uz Regulas (ES) Nr. 648/2012 18. panta 2. punkta h) apakšpunktu iekļaut arī ierosinātās regulas noteikumus, kas atsaucas tikai uz "attiecīgo emisijas centrālo banku".

4.4. Otrkārt, ierosinātā regula ievieš jaunu 25. panta 2.a punktu, kas paredz, ka EVTI noteiks, vai trešās valsts CDP ir sistēmiski nozīmīgs vai var kļūt sistēmiski nozīmīgs finanšu stabilitātei Savienībā vai vienā vai vairākās tās

⁽¹⁾ *Komisija/ECB*, C-11/00, ECLI:EU:C:2003:395, jo īpaši 110. un 111. punkts. 110. punktā Tiesa noteica, ka pienākums apspriesties ar ECB ir domāts, lai "būtībā nodrošinātu, ka likumdevējs pieņem aktu tikai tad, kad uzklauzīta iestāde, kas tās specifisko uzdevumu Kopienā attiecīgajā nozarē dēļ un sava augstā lietpratējas līmeņa dēļ, ir īpaši piemērota efektīvai lomai paredzamajā likumdošanas procesā".

⁽²⁾ Sk. Atzinuma CON/2015/10 2. punktu, Atzinuma CON/2012/77 2. punktu, Atzinuma CON/2012/5 4. punktu, Atzinuma CON/2011/44 8. punktu un Atzinuma CON/2011/42 4. punktu.

⁽³⁾ Ierosinātās regulas 2. panta 9. punkts iekļauj jaunu 25. panta 2.b punkta b) apakšpunktu.

⁽⁴⁾ Ierosinātās regulas 2. panta 9. punkts iekļauj jaunu 25. panta 2.c punktu.

⁽⁵⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 876/2013 (otrdiena, 2013. gada 28. maijā), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par centrālo darījuma partneru kolēģijām (OV L 244, 13.9.2013., 19. lpp.).

dalībvalstīs, to saucot par “2. līmeņa CDP”. Tajā izklāstīti kritēriji, kas EVTI jāņem vērā, gatavojot lēmumu, un tas paredz, ka Komisija pieņems deleģēto aktu, kurā sīkāk precizē šos kritērijus. Lai nodrošinātu emisijas centrālo banku pienācīgu iesaisti attiecīgo kritēriju izstrādāšanā, Komisijai šī deleģētā akta izstrādē būtu cieši jāsadarbības ar attiecīgajiem ECBS dalībniekiem.

5. *“Būtiski sistēmiski nozīmīgi” trešo valstu CDP*

Ar ierosināto regulu tiek ieviests jauns 25. panta 2.c punkts, kas nosaka, ka EVTI, “vienojoties” ar attiecīgo emisijas centrālo banku, var secināt, ka CDP sistēmiskā nozīme ir tik būtiska, ka tas nevar tikt atzīts. ECB saprot, ka “vienojoties” nozīmē, ka EVTI, iepriekš nesaņemot apstiprinājumu no attiecīgajām emisijas centrālajām bankām, nevar ieteikt Komisijai pieņemt istenošanas aktu, kas apliecina, ka CDP nebūtu jāatzīst.

6. *Sadarbība un informācijas apmaiņa starp CDP izpildsesiju un uzraudzības kolēģijām*

ECB atzīmē, ka CDP izpildsesijā nav iekļauti visi uzraudzības kolēģiju dalībnieki un tajā nav iekļauta Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK). Uzraudzības kolēģiju veido ne tikai kompetentās iestādes, kas uzrauga CDP, bet arī tādu vienību uzraugi, kuru darbību varētu ietekmēt CDP darbības, jo īpaši atsevišķi klīringa dalībnieki, tirdzniecības vietas, sadarbībspējīgi CDP un centrālie vērtspapīru depozitāriji. ESRK atbild par finanšu sistēmas makroprudenciālo pārraudzību Savienībā. Lai nodrošinātu, ka ESRK un uzraudzības kolēģijas locekļiem, kas nav arī CDP izpildsesijas locekļi, saņem visu attiecīgo informāciju, kas nepieciešama, lai veiktu savus uzdevumus, ir svarīgi, lai būtu pienākums apmainīties ar informāciju starp CDP izpildsesiju un ESRK, kā arī pārējiem uzraudzības kolēģijas locekļiem, kas nav CDP izpildsesijas locekļi. Informācijai, kuru sniedz ESRK un uzraudzības kolēģijai, būtu jābūt pilnīgai, un tajā būtu jāietver informācija, kas pieejama CDP izpildsesijai un kas nepieciešama ESRK un uzraudzības kolēģijas locekļiem, lai veiktu savus uzdevumus. Tāpat arī informācija par trešās valsts CDP būtu jāsniedz ESRK un attiecīgajām kompetentajām iestādēm, kas uzskaitītas Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. panta 3. punktā, ja tas nepieciešams to uzdevumu izpildei.

7. *ECB kā EVTI Uzraudzības padomes dalībnieks bez balsstiesībām*

ECB norāda, ka ar ierosināto regulu tiek grozīta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010⁽¹⁾, lai CDP izpildsesijas vadītāju un direktorus iekļautu EVTI Uzraudzības padomē kā dalībniekus bez balsstiesībām⁽²⁾. ECB ļoti atzinīgi vērtē šo kārtību, kas nodrošina, ka vadlīnijās, ieteikumos un citos praktiskos un konverģences instrumentos, ko izstrādājusi EVTI Uzraudzības padome, ņem vērā CDP izpildsesijas vadītāja un direktoru viedokli un pieredzi. Tomēr ECB uzskata, ka ir būtiski svarīgi, ka arī ECB kā dalībnieks bez balsstiesībām tiek iekļauta EVTI Uzraudzības padomē, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību, koordināciju un informācijas apmaiņu starp centrālajām bankām un uzraudzības iestādēm, un nodrošinātu, ka vadlīnijās, ieteikumos un citos praktiskos un konverģences instrumentos, ko izstrādājusi EVTI Uzraudzības padome, ņem vērā ECB viedokli un pieredzi⁽³⁾. Tas ir nozīmīgi ne tikai attiecībā uz CDP, bet arī attiecībā uz citiem finanšu tirgus dalībniekiem, tostarp centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un darījumu reģistriem. Tādēļ ECB iesaka, ka tai arī jāklūst par EVTI Uzraudzības padomes dalībnieku bez balsstiesībām.

8. *Mijiedarbība ar ierosināto regulu par centrālo darījumu partneru atvēršanas un noregulējuma režīmu*

ECB pilnībā atbalsta Komisijas novērtējumu priekšlikuma paskaidrojuma rakstā attiecībā uz to, ka korekcijas un uzlabojumus uzraudzībā būs arī pienācīgi jāatspoguļo ierosinātajā regulā par CDP atvēršanas un noregulējuma režīmu. ECB piekrīt, ka specifiski grozījumi var būt vajadzīgi, lai ņemtu vērā CDP izpildsesijas jauno lomu kolēģijās saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012 un pēc tam noregulējuma kolēģijās. ECB uzskata, ka ir vērts veicināt visu CDP atvēršanas un noregulējuma plānu saskaņotību un efektīvu mijiedarbību, un to kopējo risku kontroli

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

⁽²⁾ Ierosinātās regulas 1. panta 4. punkts pievieno jaunū f) apakšpunktu Regulas (ES) Nr. 1095/2010 40. panta 1. punktam.

⁽³⁾ Sk. Atzinumu CON/2010/5. Sk. ECB viedokli, kas pausts ECB atbildē uz Komisijas rīkoto apspriešanos par Eiropas Uzraudzības iestāžu darbību, publicēts 2017. gada 7. jūlijā, pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

un ietekmes mazināšanu uz finanšu stabilitāti Savienībā. ECB atbalsta to, ka ierosinātās regulas sagatavošanas beigu posmā, Komisija, Padome un Eiropas Parlaments apsvērs CDP izpildsesijas iespējamo lomu šajā kontekstā ⁽¹⁾.

Frankfurtē pie Mainas, 2017. gada 4. oktobrī

ECB prezidents

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Sk. Atzinuma CON/2017/38 1.4. punktu.